

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра германської і фіно-угорської філології

КУРСОВА РОБОТА

**на тему: «ОСОБЛИВОСТІ ФОНОСТИЛІСТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ ПЕРІОДУ ВІЙНИ (НА МАТЕРІАЛІ
АНГЛОМОВНИХ ПРОМОВ В.ЗЕЛЕНСЬКОГО)»**

Явтушенка Богдана Юрійовича
студента групи МЛа 04-21
факультету германської філології
і перекладу
денної форми здобуття освіти
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.041 Германські
мови та літератури
(переклад включно), перша –
англійська
освітньо-професійної програми
Англійська мова і друга іноземна
мова: усний
і письмовий переклад у бізнес
комунікації

Науковий керівник
кандидат філологічних наук,
доцент **Алексієвець О. М.**

Національна шкала	
Кількість балів	
Оцінка ЄКТС	

Київ 2024

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
KYIV NATIONAL LINGUISTIC UNIVERSITY
Chair of Germanic and Finno-Ugric Philology**

**Term Paper
THE PHONOSTYLISTIC ORGANIZATION OF POLITICAL DISCOURSE
IN A TIME OF WAR (A CASE STUDY ON V. ZELENSKY'S ENGLISH-
LANGUAGE SPEECHES)**

**Bohdan Yavtushenko
Group MLa 04 -21
Germanic Philology and
Translation Department**

**Research advisor –
Assoc. Prof.
OXANA ALEXIYEVETS
CSc (Philology)**

Kyiv 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФОНОСТИЛІСТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ ПЕРІОДУ ВІЙНИ.....	7
1.1 Статус фоностилїстики у мовознавствї.....	7
1.2. Лїнгвістичнї особливостї полїтичного дискурсу перїоду вїйни .	9
1.3. Вплив фонетичних прийомів на активїзацїю полїтичного дискурсу.....	10
Висновки до Роздїлу 1	13
РОЗДІЛ 2. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТИВНОГО АНАЛІЗУ ДОСЛІДЖЕННЯ ФОНОСТИЛІСТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ.....	15
2.1 Програма і методика проведення аудитивного аналізу дослїдження фоностилїстичної органїзацїї полїтичного дискурсу	15
2.2. Результати експериментального дослїдження фоностилїстичних засобів англomовних полїтичних виступів В. Зеленського	16
Висновки до Роздїлу 2	18
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	23
РЕЗЮМЕ.....	25
RESUME.....	26

ВСТУП

У сучасному світі політичний дискурс є одним із найважливіших інструментів впливу на суспільство та формування громадської думки. Значне місце в цьому процесі займають промови політичних лідерів, які визначають курс держави та комунікують із суспільством через мовні засоби. У періоди кризи та воєнного конфлікту фоностилестична організація політичного дискурсу набуває важливого значення, оскільки вона визначає емоційний тон, акценти та стратегії комунікації, спрямовані на мобілізацію громадян і підтримку влади у складних умовах.

Дослідження особливостей фоностилестичної організації політичного дискурсу періоду війни є актуальним у контексті розвитку мовознавства, політології та комунікаційних наук, а також має практичне значення для розуміння мовних стратегій та технік, що використовуються політичними лідерами в умовах воєнного конфлікту.

Актуальність дослідження полягає у тому, що аналіз фоностилестичної організації політичного дискурсу періоду війни на матеріалі англійських промов Володимира Зеленського дозволить виявити специфіку мовних засобів, використаних у таких виступах. Це допоможе зрозуміти, як мовні засоби впливають на формування публічної думки та сприйняття політичних подій громадськістю в умовах воєнного конфлікту.

Метою запропонованого дослідження є обґрунтування особливостей фоностилестичної організації політичного дискурсу періоду війни.

Для досягнення цієї мети необхідно вирішити такі **завдання**:

- обґрунтувати статус фоностилестики у мовознавстві та з'ясувати особливості політичного дискурсу періоду війни;
- встановити й систематизувати лінгвістичні засоби актуалізації політичного дискурсу;
- розробити програму і методику проведення аудитивного аналізу фоностилестичної організації політичного дискурсу;

• експериментально виявити фоностилістичні засоби актуалізації політичного дискурсу.

Об'єктом дослідження є усна реалізація політичного дискурсу.

Предметом виступають закономірності фоностилістичної організації політичного дискурсу періоду війни.

Матеріалом дослідження є дві англійськомовні промови В. Зеленського, виголошені у час війни в Україні (2022-2024 рр.), тривалістю 52 хвилини та 40 секунд.

Методи дослідження. У роботі використано такі методи і прийоми дослідження: лінгвістичне спостереження; моделювання та графічна інтерпретація – при обґрунтуванні специфіки взаємодії фоностилістичних засобів в оформленні політичної промови; зіставлення для реєстрації спільних і відмінних інтонаційних параметрів організації політичного дискурсу. Програма й методика дослідження базуються на таких експериментально-фонетичних методах, як аудитивний аналіз, вимірювання, порівняння й лінгвістична інтерпретація результатів дослідження, кількісному і статистичному методах опрацювання даних.

Теоретичне значення полягає у поглибленні знання про фоностилістичні особливості політичного дискурсу; розумінні ролі фоностилістичних засобів в його актуалізації. Виявлена номенклатура основних структурних компонентів інтонаційної організації політичної промови може бути використана в дослідженнях з проблем дискурсу.

Практична цінність дослідження забезпечується можливістю використання його положень, інтонаційних моделей та отриманих результатів у викладанні курсів теоретичної (розділ «Фоностилістика») і практичної фонетики (розділ «Інтонація мовлення») англійської мови та в курсах за вибором з інтонаційного оформлення мовлення. Також результати дослідження можуть бути використані для вдосконалення практики політичної комунікації.

Апробацію основних положень і результатів дослідження здійснено на Міжнародній науково-практичній відеоконференції «Ad orbem per linguas. До світу через мови» (16-17 травня 2024 р., КНЛУ).

Структура роботи:

У **ВСТУПІ** обґрунтовано актуальність обраної теми, визначено мету, окреслено завдання, об'єкт, предмет та матеріал дослідження, визначено основні методи дослідження, теоретичне і практичне значення роботи.

У **РОЗДІЛІ 1** розглядаються основні теоретичні аспекти фоностилістики, зокрема поняття, засоби та прийоми фоностилістичної організації політичного дискурсу. Аналізуються особливості використання фоностилістичних засобів у контексті політичних промов.

РОЗДІЛ 2 містить практичну частину роботи, у якій досліджуються фоностилістичні особливості англomовних промов Володимира Зеленського у час війни. Здійснюється аналіз застосування різних фоностилістичних прийомів, наводяться конкретні приклади та цитати з промов.

У **ЗАГАЛЬНИХ ВИСНОВКАХ** подано узагальнення результатів праці та окреслено перспективи подальших наукових досліджень проблеми.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ вміщує праці вітчизняних та зарубіжних дослідників (21 позиція).

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФОНОСТИЛІСТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ ПЕРІОДУ ВІЙНИ

1.1 Статус фоностилїстики у мовознавстві

Фоностилїстика є галуззю лїнгвостилїстики, що ще розвивається, оскїльки питання про її корїння, статус, об'єкт та предмет дослїдження, а також понятїйно-категорїйний апарат, залишаються предметом дискусїй (Кузнецова, 2017: 125). На сьогоднїшнїй день вчені не досягли єдностї у визначеннї термїну «фоностилїстика» (Руда, 2018: 65-68).

Деякі автори, зокрема А. Чернявська та В. Навроцька, розглядають фоностилїстику як складову стилїстики, яка дослїджує виразнї можливостї мови на фонетичному рївнї в залежностї від мети спїлкування та їнших факторїв (Чернявська & Навроцька, 2012: 37) На думку Бацевич Ф. С. (2009), фоностилїстика є пїдроздїлом стилїстики, який дослїджує ритміко-синтаксичнї та лексико-семантичнї аспекти мовлення. І. Штихно (2012) визначає фоностилїстику як стилїстичну галузь, що аналізує фонетичнї характеристики мови у рїзних ситуацїях.

Фоностилїстика може вивчатися з рїзних аспектів: фонетичного, функцїонального, фонетико-фонологїчного, просодичного, експресивного та фонетико-семантичного (Татарнїкова & Шереметьєва, 2015: 44-52). З фонетичного погляду, фоностилїстика вивчає способи органїзацїї звукїв у мовленнї, методи, що дозволяють досягти гармонїйного звучання мови, а також використання природних та функцїональних властивостей звукїв для створення певного стилєвого ефекту.

З функцїонального пїдходу, фоностилїстика ставить перед собою завдання виявлення та опис фонетичних стилїв усного мовлення за допомогою експериментально-фонетичних методїв дослїдження. З фонетико-фонологїчного та просодичного поглядїв, фоностилїстика розглядається як галузь, що вивчає функцїонування звукових засобїв – як сегментних, так ї просодичних. Розгляд фоностилїстики як науки, що дослїджує експресивнїсть

вимовних варіантів слів та фраз, є прикладом експресивного підходу (Вольфовська, 2015: 92-95).

З погляду фонетико-семантичного аспекту, фоностилістика вивчає взаємозв'язок звуків та їх значень, а також принципи їх поєднання у мовленнєвій діяльності людини (Загнітко, 2008: 12-17).

Метою фоностилістичних досліджень є аналіз звукового рівня мовної системи, акустико-артикуляційних та просодичних характеристик та закономірностей їх функціонування у різних сферах та комунікативних контекстах, а також у різних функціональних стилях літературної мови (Руда, 2018: 115-117).

Основні завдання фоностилістики включають в себе дослідження використання фонетичних засобів у мовленні (такі як звуки, ритм, тон, темп мовлення, ритмо-мелодика, фоніка тощо) та їхнє стилістичне значення у підтексті літературного тексту (Кузнецова, 2017: 196). Крім того, важливі завдання фоностилістики включають вивчення функцій та частоти вживання фонем у мові, аналіз стилістичного аспекту вимови, вивчення різних стилів вимови та прийомів досягнення інтонаційних типів мовлення для створення емоційно-експресивного ефекту (Зернецький & Рябокони, 2014: 234-241).

Фоностилістика – це галузь лінгвістики, що вивчає використання фонетичних засобів мови (звуки, інтонація, ритм, акустичні особливості) з метою виявлення естетичних, емоційних та комунікативних аспектів мовлення. У контексті політичного дискурсу періоду війни, фоностилістика дозволяє досліджувати особливості вживання звуків та інтонаційних схем для досягнення певних цілей комунікації, таких як підсилення емоційної навантаженості, акцентування уваги на ключових моментах, створення ефекту запам'ятовування тощо (Чернявська & Навроцька, 2012: 31-34). На матеріалі англійських промов В. Зеленського під час воєнного періоду, фоностилістика дозволить аналізувати звукові аспекти мовлення з метою розкриття їхньої ролі в формуванні та сприйнятті політичного дискурсу.

1.2. Лінгвістичні особливості політичного дискурсу періоду війни

У сучасному лінгвокультурному оточенні особливу увагу приділяють питанням дискурсу загалом і політичного дискурсу зокрема. Ці питання залишаються актуальними, але, навіть, у науковому оточенні ще не вироблено єдиного визначення і узагальнених принципів класифікації різновидів дискурсу. Наприклад, А. Загнітко визначає дискурс як мовленнєво-мисленнєвий процес, що формує лінгвістичні структури через дискурсивні операції (Сотников, 2009: 58-64). Ф. Бацевич (2007) розглядає дискурс як тип комунікативної діяльності, що утілено у повідомленнях і відбувається у різних формах мовлення в рамках каналів комунікації.

Поняття політичного дискурсу стало широко вживаним у другій половині ХХ століття, але має різне розуміння серед лінгвістів, політологів і істориків через його міждисциплінарний характер. У статті «Аргументаційна структура британського політичного мовлення: аксіологічний аспект», П. Зернецький і Г. Рябоконт (2014) досліджують роль аргументації в політичному дискурсі, зокрема з точки зору аксіології (ціннісних оцінок). За О. Янушем (2010), політичний дискурс, який вважається одним з ключових понять політичної лінгвістики, вивчається у контексті політичної комунікації.

Дослідження лексико-семантичного аспекту має важливе значення у встановленні зв'язку між мовою та політикою, оскільки воно відображає соціальний стан і зміни, що відбуваються. «Значення слова» відображає колективну етносвідомість та існує в різних формах застосування в індивідуальній свідомості (Бацевич, 2007: 178-184). У мовному аналізі, повнозначне слово є бінарною мовною одиницею, що має план значення та план вираження (Януш, 2010: 49-53).

Політичний дискурс, особливо в період війни, є складною та важливою складовою комунікації влади з громадськістю. Він відображає не лише позиції та стратегії політичних лідерів, а й важливі аспекти соціально-політичної ситуації та мобілізує громадськість на підтримку конкретних дій. Аналізуючи лінгвістичні особливості політичного дискурсу, зокрема на матеріалі

англомовних промов Володимира Зеленського в період війни, можна виділити кілька ключових аспектів:

- Лексичний аналіз дозволяє виявити специфічну термінологію, яка використовується для опису воєнних подій та стратегій. Наприклад, у промовах Зеленського зустрічаються терміни «бойові дії», «агресія», «анексія», які відображають реальну політичну ситуацію та важливість вирішення воєнного конфлікту.

- Використання різноманітних риторичних прийомів та засобів мовної експресії для підсилення ефективності комунікації. Наприклад, у своїх промовах Зеленський часто використовує метафори та образи, які спрямовані на підсилення емоційного звучання та враження на аудиторію. Так, в одній з промов він зазначав: «*Ми готові захищати свою землю, якщо хтось захоче її вкрасти*», що має на меті підтримати українське суспільство в боротьбі за незалежність.

1.3. Вплив фонетичних прийомів на активізацію політичного дискурсу

Публічні виступи є ключовою частиною політичної комунікації, оскільки політики активно беруть участь у всіх важливих державних подіях. Кожен політичний виступ або промова має важливий лінгвістичний компонент, оскільки відтворення бачення лідера передбачає здатність отримати підтримку від його слухачів.

Для цього використовуються різноманітні фонетичні прийоми, такі як алітерація (повторення подібних звуків у мовленні), консонанс (гармонійне поєднання звуків), асонанс (повтор голосних звуків), версифікація (вираження думок у віршованій формі) та звуконаслідування (імітація природних звуків) (Дольник, 2019: 258-260).

Використання цих прийомів надає текстові динаміку та виразність, допомагає передати суть виступу у вигідний спосіб. Фонетичні засоби є важливими для розуміння важливих моментів у політичних текстах, що мають наголос на негайних діях. Ключовою є вміння використовувати різноманітні словесні конструкції для відображення ангажованості з основною ідеєю (ідеологією) на найпростішому рівні (Crystal, 2007: 257-261).

Рис. 1.1. Фонолістичні засоби в політичному виступі

Вчені також звертають увагу на роль інтонації, що охоплює такі аспекти, як акцентуація, мелодика, наголос, гучність, темп, паузи, ритм і тембр (Падалка, 2012: 315).

Акцентуація визначається як виділення окремих елементів у слові або у фразі за допомогою наголосу (Дольник, 2018: 58-62). Наголоси часто використовуються для підкреслення, відзначення або протиставлення певних елементів у політичному виступі. Водночас, паузи використовуються для розділення інтонації на групи, фрази або окремі словосполучення. Вони мають важливе значення для інтеграції складових політичного виступу у єдине ціле.

Дослідниця О. Падалка (2012) вважає, що пауза – це «найбільш потужний та надійний засіб членування потоку мовлення», і виділяє такі її типи: синтаксична, прагматична, логічна, емпатична та пауза хезитації.

Синтаксична пауза впливає на синтагматичне членування, логічна – на виділення змістовних елементів речення, емоційна – виконує функцію емоційного впливу, а пауза хезитації показує невпевненість мовця під час вибору певних мовних засобів.

При цьому, пауза в політичному виступі має пряму спрямованість на вплив на аудиторію, вона несе в собі суттєве навантаження, спрямоване на підкреслення ключових моментів в мовленні (Каліщук, 2017: 193).

Щодо темпу, воно вважається найбільш індивідуальним та менш передбачуваним аспектом інтонації. Особливо тривалими є слова або вислови, які мають значимі комунікативні властивості (Штихно, 2012: 270-272).

Аргументуючи важливість просодії в англомовному політичному дискурсі, О. Алексієвець (2014) зазначає, що політичні виступи відрізняються такими просодичними характеристиками: переважанням спадного тону в кінці речення; уповільненим темпом мовлення; частими логічними, синтаксичними та прагматичними паузами; чітким ритмом; підкресленням ключових елементів мовлення за рахунок розширення або звуження діапазону; збільшенням гучності та темпу мовлення.

Ідентифікація риторичних засобів у виступах дозволяє розкрити стратегії та техніки, якими користується спікер для досягнення певних цілей та ефекту на аудиторію. Риторичні прийоми, такі як повторення, антитези, метафори, риторичні запитання та інші, використовуються для підсилення переконливості, створення емоційного звучання та залучення уваги слухачів (Вольфовська, 2015: 126-130).

Звукове оформлення тексту за допомогою фонетичних засобів виразності створюється за допомогою технік, що залучають звукову структуру мовлення. Ці техніки включають (Kalyta & Andrushchenko, 2019: 153):

1. Алітерація – це повторення однакових або схожих приголосних звуків у віршованих чи прозових текстах.

2. Асонанс – це повторення однакових або схожих голосних звуків у різних словах або фразах.

3. Версифікація – це використання ритму та рими в поезії або в інших літературних творах. Вона може включати римування, метрику, а також використання інших фонетичних елементів для створення ритмічного ефекту.

4. Римування – це повторення звуків в кінці різних слів, що надає їм аудіальну схожість.

5. Звуконаслідування – це імітація звуків реальних об'єктів або явищ за допомогою слів.

Таким чином, фоностилестичні прийоми відіграють значну роль у формуванні політичних виступів, оскільки їх різноманіття дозволяє створювати нові смисли та емоційні нюанси, що привертають увагу та вражають аудиторію. Риторична майстерність у використанні фоностилестичних засобів дозволяє політикам ефективно впливати на настрої та переконання громадськості, що є необхідним у сучасних умовах політичного діалогу та комунікації.

Висновки до Розділу 1

У цьому розділі ми розглянули ключові аспекти фоностилестики у мовознавстві та її статус у вивченні політичного дискурсу, особливості лінгвістичного вираження політичного мовлення у період війни, а також роль фоностилестичних засобів у його актуалізації.

Статус фоностилестики у мовознавстві підтверджується її важливою роллю в аналізі і розумінні мови як засобу комунікації та виразу соціокультурних та політичних реалій. Цей аспект особливо актуальний у вивченні політичного дискурсу, де фоностилестика допомагає виявити і аналізувати специфічні аспекти мовного вираження.

Лінгвістичні особливості політичного дискурсу у період війни характеризуються високим ступенем емоційності, що виявляється в живому, напруженому тоні мовлення та вживанні загострених емоційно забарвлених слів і виразів. У такому контексті часто використовуються лексичні

конструкції, спрямовані на мобілізацію та підтримку громадської думки, наприклад, «оборона», «патріотизм», «жертва», «ворожість».

Засоби фоностилїстики, такі як інтонація, ритм, темп мовлення, також використовуються для створення емоційного звучання промов та зміцнення їх впливу на аудиторію. Наприклад, високий тон мовлення може відобразити запал та енергію, яка необхідна для вирішення важливих завдань у воєнний час. Ритмічна побудова промови може підсилити її запам'ятовуваність та ефективність комунікації (Падалка, 2012: 175-177).

Роль фоностилїстичних засобів у актуалізації політичного дискурсу виявляється у їхній здатності підкреслити ключові моменти, підсилити емоційний вплив на аудиторію та створити запам'ятовуваність мовленню політичних лідерів. Використання фоностилїстичних прийомів сприяє формуванню яскравого, ефективного та запам'ятовуваного політичного мовлення (Crystal, 1985: 189-190).

Отже, дослідження фоностилїстичної організації політичного дискурсу в період війни має велике значення для розуміння та аналізу мовних засобів впливу в політичному комунікаційному просторі, що сприяє поглибленню нашого розуміння мови як засобу соціокультурного вираження та взаємодії.

РОЗДІЛ 2. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТИВНОГО АНАЛІЗУ ДОСЛІДЖЕННЯ ФОНОСТИЛІСТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ

2.1 Програма і методика проведення аудитивного аналізу дослідження фоностилістичної організації політичного дискурсу

Програма і методика проведення аудитивного аналізу промов Володимира Зеленського включає такі кроки:

1. Вибір промов для аналізу: визначення конкретних промов або виступів Володимира Зеленського, які будуть піддані аудитивному аналізу.

2. Етап проведення аудитивного аналізу:

- прослуховування текстів;
- фіксування фоностилістичних параметрів;
- аудитивний аналіз промов;
- лінгвістична інтерпретація;
- заповнення протоколів аналізу.

4. Аналіз фоностилістичних засобів: ступінь виділеності складів: (ненаголошені, слабонаголошені, наголошені, сильнонаголошені), тип інтонаційної шкали (поступово низхідна ступінчаста, поступово низхідна ступінчаста шкала з перерваною поступовістю, низхідна ковзна шкала, низхідна скандентна, висхідна, рівна; тип термінального тону (низхідний, висхідний, висхідно-низхідний, низхідно-висхідний, рівний), діапазон (вузький, звужений, середній, розширений, широкий), темп (повільний, сповільнений, помірний, прискорений, швидкий), паузи (коротка, мала, середня, велика, довга), гучність (низька, понижена, помірна, підвищена, висока). Цей аналіз допомагає виявити особливості його мовленнєвого стилю та ефективності спілкування з аудиторією.

2.2. Результати експериментального дослідження фоностилестичних засобів англомовних політичних виступів В. Зеленського

У рамках експериментального дослідження ми проаналізували фоностилестичні засоби англомовного політичних виступів Володимира Зеленського перед членами Конгресу після зустрічі з президентом США Джо Байденом у Білому домі під час свого першого закордонного візиту з початку війни у 2022 році та виступу Володимира Зеленського в парламенті Великої Британії у 2023 році.

Володимир Зеленський відомий виголошенням різних типів публічних виступів, що відзначаються певним відхиленням від офіційного стилю та характеризуються сильним емоційним впливом, що досягається завдяки взаємодії стилістичних лексичних, граматичних та фонетичних засобів. Зокрема, відзначимо *повторення слова або словосполучення* у послідовних висловленнях чи фоноблоках, що слугує підкресленню презентованої ідеї, підсиленої відповідною ритмічною організацією.

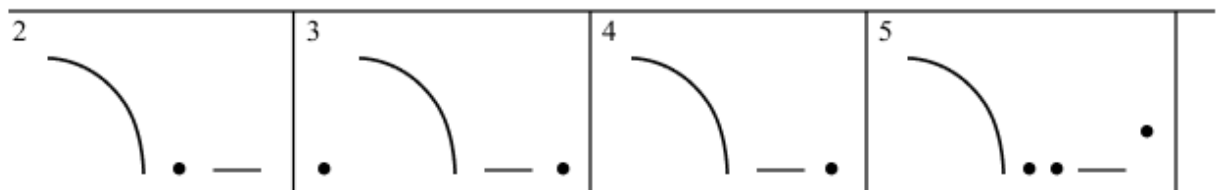
(1) “¹Let’s do it. | ²Let [terrorist] – ³let the [terrorist] state | ⁴be held responsible for its terror | ⁵and aggression | ⁶and compensate | ⁷all losses done by this war. ∩ ⁸Let the world see | ⁹that the United States ⇒ ¹⁰are here. ∩” (CNN, 2022: 18:46:-19:16).

(2) “¹We already built ⇒ ²strong Ukraine, | ³with strong people, | ⁴strong army, | ⁵strong institutions | ⁶together with you. ∩ ⁷We developed strong security guarantees ⇒ ⁸for our country ⇒ ⁹and for entire Europe ⇒ ¹⁰and the world, ⇒ ¹¹together with you. ∩ ¹²And also, together with you, | ¹³we’ll put in place everyone | ¹⁴who will defy freedom. ∩” (CNN, 2022: 21:48-22:12).

У фоноблоці (1) відзначаються повтори-анафори **Let**, оформлені у кожному випадку сильним наголошенням завдяки рівній високій шкалі разом із підвищенням гучності на них, слугують вираженню заклику до

відповідальності росії та виокремленню ролі США. Подальший аналіз показує, що підсилення смислу висловлення та його інтонаційної виразності здійснюється завдяки використанню фоностилістичного прийому сегментного рівня – алітерації, тобто повторенню однорідних приголосних звуків, а саме /r, t, s/, які виражають ставлення до країни-терориста, яка все нищить і порушує цінності людства. На надсегментному рівні повторювані слова набувають додаткової виразності завдяки тому, що вони виділяються наголосом і вимовляються з підвищеною гучністю та сповільненим темпом.

Для відображення сміливості народу України та для сильнішого впливу на адресата у фоноблоці (2) вживається повторення *strong*. На надсегментному рівні ці повтори набувають додаткової виразності завдяки тому, що вони виділяються у всіх інтонаційних групах короткою паузою і вимовляються з підвищеною гучністю, уповільненим темпом і високим спадним тоном широкого діапазону: ² \strong U%kraine,| ³ with \strong %people,| ⁴ \strong %army,| ⁵ \strong insti□tutions|

Ключові, стратегічні ідеї об'єднатися і отримати перемогу над російською федерацією виражаються за допомогою повторів ⁶ *to \gether with % you,* | ¹¹ *to \gether with \you.* | ¹² *And also, to \gether with □you,* |. Інтонаційне оформлення відрізняється у цих трьох реалізаціях з метою акцентуації того чи іншого аспекту. Реалізація (6) завдяки зміщеному високому спадному тону широкого діапазону підкреслює думку єдності; оформлення завдяки високій рівній шкалі у поєднанні з високим спадним тоном широкого діапазону (11) зміщує акцент на роль США, що підсилюється і в наступній інтонаційній групі

(12) реалізацією високою рівною шкалою та висхідним тоном низького тонального рівня:

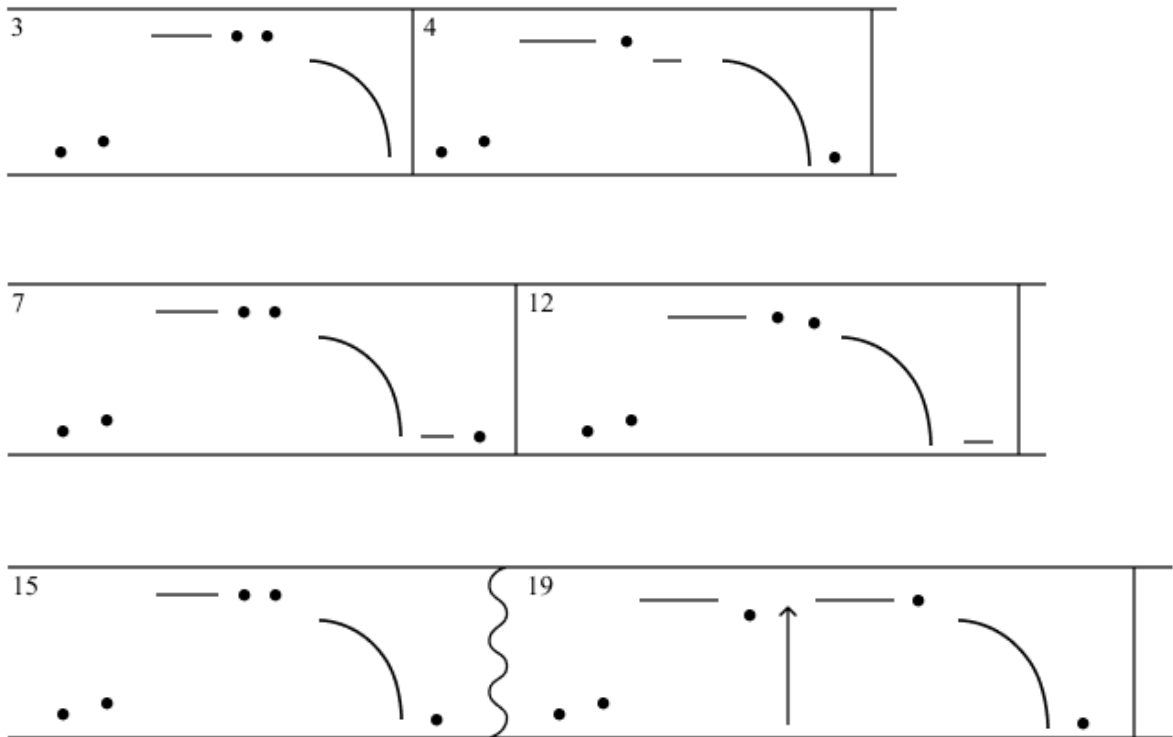
Аудитори відзначили також актуалізацію цих повторів у коротких інтонаційних групах з підвищеною гучністю та помірним темпом.

Аудитивний аналіз виступу Володимира Зеленського у Парламенті Великої Британії (8 лютого 2023 р.) вказує на його вміння використовувати стилістичні та фонетичні прийоми для досягнення емоційного впливу на аудиторію та підсилення презентованої ідеї. Він звертається до аудиторії від імені воїнів та захисників України, наголошуючи на їхній мужності та готовності вистояти проти ворога, і, водночас, від імені батьків, що чекають на своїх дітей з війни, що також посилює важливість виступу і звернення до такої поважної аудиторії. У цій вступній частині Президент також висловлює подяку Великій Британії за незмінну підтримку України.

«¹ ∇ I have ° come % here | ² and ∇ stand before ° you | ³ **on be ∇ half of the** ° Brave, / ⁴ **on be ∇ half of** • our ° Warriors | ⁵ ∇ who are ° now ⇒ ⁶ in the ∇ trenches under ↑ enemy ar^l tillery % fire, / ⁷ **on be ∇ half of** our \ air % gunners | ⁸ and ∇ every de^l fender of the % sky | ⁹ who pro ∇ tects U ∇kraine against ° enemy ⇒ ¹⁰ ° aircrafts ⇒ ¹¹ and mi ° ssiles. ∩ ¹² **On be ∇ half of** our ° tank-% men ⇒ ¹³ who ∇ fight to re ° store ⇒ ¹⁴ our U^lkrainian % border. ∩ ¹⁵ **On be ∇ half of** our ° conscripts ⇒ ¹⁶ who are ∇ being ° trained % now, ⇒ ¹⁷ in ∇ cluding ° here in % Britain. ∩ ¹⁸ \ Thank you, □ Britain! ... ∩

¹⁹ **On be ∇ half of** ↑ every ° father | ²⁰ and ∇ every ° mother ⇒ ²¹ who are ∇ waiting for their ↑ brave ° sons ⇒ ²² and ∇ brave ° daughters ⇒ ²³ ∇ back • home from the ° war. ∩» (Офіс Президента України, 2023: 1:20-1:43).

В аналізованому фоноблоці шестиразове повторення фрази *on behalf of* є анафоричним засобом, що слугує привертанню уваги аудиторії до важливості виступу. Таке підкреслення робить його зміст більш впливовим та емоційно зарядженим: ³*on be∇half of the°Brave,* / ⁴*on be∇half of •our °Warriors* |, ⁷*on be∇half of our \air %gunners* |, ¹²*On be∇half of our °tank-%men* ⇒ , ¹⁵*On be∇half of our °conscripts* ⇒ , ¹⁹*On be∇half of ↑every °father* |.

Ці повторювані словосполучення оформлено однотипним мелодичним рисунком – реалізація у коротких інтонаційних групах завдяки високим рівним шкалам (3-4, 7, 12, 15) та спадній ступінчастій з порушеною поступовістю (19) у поєднанні зі спадними термінальними тонами, що передає категоричність, рішучість і важливість висловлюваного. Послівне наголошення разом з підвищеною гучністю та сповільненим темпом надає додаткової виразності.

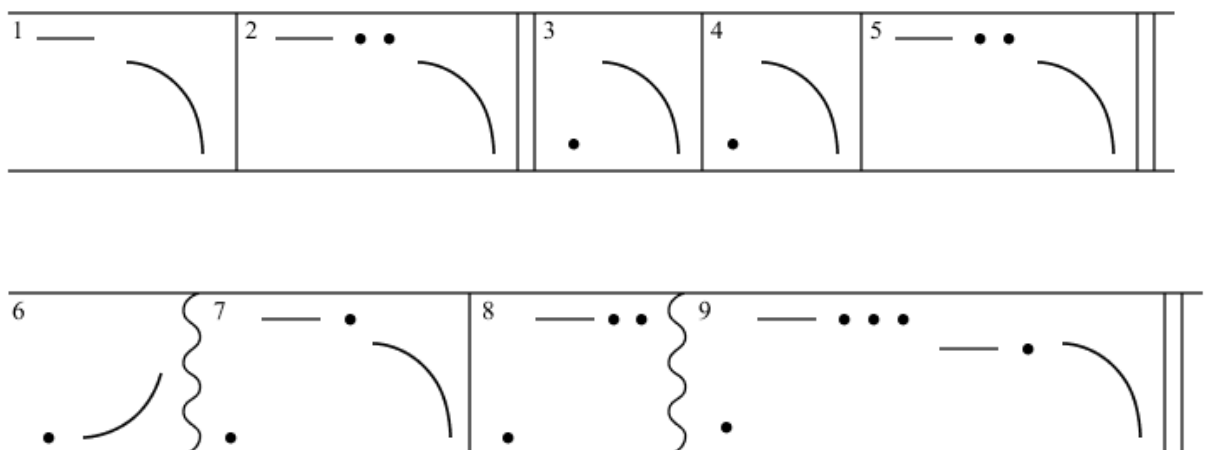
Загалом аналізований вступний фоноблок актуалізовано у коротких інтонаційних групах, що слугує чіткому донесенню інформації до аудиторії, а також здійсненню у такий спосіб прихованого впливу. Оформлення високими

рівними шкалами чи спадними ступінчастими з порушеною послідовністю у кількох випадках у поєднанні зі спадними тонами різного висотно-тонального рівня у поєднанні з підвищеною гучністю та варіативним від сповільненого до прискореного темпом слугують підсиленню висловлюваного звернення.

Важливість перемоги на росією є ще однією важливою тезою виступу В.Зеленського у Парламенті Великої Британії. Переконавання у перемозі з градаційним відтінком впевненості у повідомлюваному у мовленні промовця реалізує особовий займенник *we* разом з дієсловом теперішнього часу *know*:

«¹∇*We* °*know*/ ²∇*freedom will* °*win*. ∩ ³*We* °*know*, | ⁴*we* °*know*/ ⁵∇*russia will* °*lose*. ∩ ⁶*And* □*we*, | ⁷*we* ∇*really* °*know*/ ⁸*the* ∇*victory*, ⇒ ⁹*the* ∇*victory will* ∇*change the* ∖*world!* ∩ ¹⁰*And* ∖*this will be a* ∖*change!* ¹¹*that the* ∇*world has long* °*needed*. ∩» (Офіс Президента України, 2023: 8:44 – 9:15).

Як бачимо, для наголошення на абсолютній упевненості у результаті війни, Володимир Зеленський у цьому фоноблоці висловлень використовує повторення *we know*. Ця стратегія мовлення дозволяє створити ефект впевненості та рішучості, демонструючи, що перемога України та поразка росії є неминучими.

Реалізація наростаючого переконання здійснюється завдяки коротким інтонаційним групам, оформленим спадним термінальним тоном низького висотно-тонального рівня середнього тонального діапазону (1-8). Інтенсифікація висловлюваної думки відбувається у синтагмах (9-10) завдяки високому спадному і спадно-висхідному термінальним тонам широкого діапазону. Підсиленню всього фоноблоку слугує також актуалізація висловлень з наростанням гучності при помірному темпі.

Таким чином, повторення одного і того ж слова або словосполучення, що має певну інтонаційну організацію, визнається ефективним засобом виокремлення ключового поняття і закріплення його у свідомості слухача.

Висновки до Розділу 2

У своїх виступах Володимир Зеленський виявляє сміливість та відвертість у використанні мовних засобів для досягнення емоційного впливу на аудиторію та підсилення ключових ідей. Його стиль виступів часто відрізняється від традиційного офіційного стилю, він активно використовує стилістичні прийоми, такі як повторення слова чи фрази, щоб підкреслити важливість та актуальність презентованих ідей.

Зеленський використовує повторення слів для зображення сили та впевненості українського народу та його здатності впоратися з викликами. Ці повторення, особливо на надсегментному рівні, набувають додаткової емоційності та ефективності завдяки зміненим інтонаційним оформленням, яке підкреслює важливість та невідворотність подій, що описуються.

Дослідження показує, що Володимир Зеленський вправно користується різноманітними фоностилістичними прийомами, такими як інтонація, ритм,

мелодія та гучність, для підсилення своїх повідомлень та створення емоційного звучання.

За результатами аудитивного аналізу інтонаційні засоби використовуються Володимиром Зеленським з метою акцентуації та підсилення певних аспектів його виступів. Наприклад, він може змінювати гучність, темп та наголос мовлення, щоб підкреслити важливість та емоційну зарядку певних моментів. Такий підхід допомагає йому успішно комунікувати свої ідеї та вражати аудиторію, підвищуючи їхню увагу та запам'ятовуваність виступів.

Отже, аудитивний аналіз фоностилістичної організації політичного дискурсу Володимира Зеленського дозволяє краще зрозуміти мовленнєві засоби, використані ним для досягнення своїх цілей та впливу на аудиторію. Такий аналіз є важливим інструментом для вивчення політичного мовлення та розвитку комунікативних навичок.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У дослідженні проаналізовано основні аспекти фоностилістики у контексті мовознавства та її значення у дослідженні політичного дискурсу, зокрема особливості лінгвістичного відображення політичного мовлення під час воєнного періоду, а також вплив фоностилістики на актуалізацію цього дискурсу.

Роль фоностилістики у мовознавстві підтверджується її важливим внеском у розуміння та аналіз мови як засобу спілкування та вираження соціокультурних та політичних реалій. Це особливо актуально в контексті дослідження політичного дискурсу, де фоностилістика допомагає розкрити його специфіку та аналізувати особливості мовного вираження.

Лінгвістичні особливості політичного дискурсу під час війни відзначаються високим ступенем емоційності, застосуванням специфічної лексики та синтаксичних структур, а також використанням фоностилістичних прийомів, які надають текстам особливий звучний та емоційний характер.

Роль фоностилістичних засобів у підсиленні політичного дискурсу проявляється у їхній здатності виділяти ключові моменти, підкреслювати емоційний вплив на аудиторію та забезпечувати запам'ятовуваність мовленню політичних лідерів. Використання фоностилістики сприяє формуванню яскравого, ефективного та запам'ятовуваного політичного мовлення.

Загальні висновки щодо особливостей фоностилістичної організації політичного дискурсу періоду війни на матеріалі англомовних промов Володимира Зеленського дозволяють визначити кілька ключових аспектів:

Емоційна експресія через фонетичні засоби: Володимир Зеленський використовує фонетичні засоби, такі як інтонація, гучність, темп мовлення, для підсилення емоційної насиченості своїх виступів. Це дозволяє йому ефективно спілкуватися з аудиторією та здійснювати вплив на її почуття та емоції.

Використання повторень для акцентуації ідей: Повторення слів та фраз в політичному дискурсі Зеленського слугують не лише засобом підкреслення важливості певних ідей, але й викликають запам'ятовуваність та підсилення впливу на аудиторію.

Підвищення ефективності спілкування через фоностилістичні прийоми: Зміни в інтонації, гучності та темпі мовлення, а також використання повторень дозволяють політичним лідерам, таким як Зеленський, зробити свої виступи більш ефективними та запам'ятовуваними для аудиторії.

Підкреслення національної єдності та впевненості: Через фонетичну організацію мовлення Володимир Зеленський акцентує на національній єдності та впевненості в перемозі над ворогом, що є важливими елементами підтримки морального духу нації під час воєнних конфліктів.

Наголошення на необхідності змін та реформ: Зеленський використовує фоностилістичні прийоми для підкреслення важливості та необхідності змін у світі, які він пропонує. Він робить акцент на тому, що його перемога та перемога України стануть ключовими для змін у світі, які довго очікувалися.

Отже, дослідження фоностилістики у політичному дискурсі під час війни є важливим для глибшого розуміння мовних засобів впливу в політичному комунікаційному просторі, що сприяє розвитку нашого розуміння мови як засобу соціокультурного вираження та взаємодії.

РЕЗЮМЕ

Курсова робота присвячена дослідженню фоностилістичних особливостей політичного дискурсу періоду війни на матеріалі англомовних промов Володимира Зеленського. Робота складається з вступу, двох розділів, загальних висновків та списку використаної літератури.

У Вступі обґрунтовано актуальність теми, визначено мету та завдання дослідження, описано об'єкт і предмет наукового дослідження, а також вказано його практичну та теоретичну значущість.

У Розділі 1 розглянуто теоретичні аспекти дослідження, визначено поняття фоностилістики та її засоби, що використовуються в політичному дискурсі.

Розділ 2 присвячено методології експериментальної частини та опису результатів аналізу фоностилістичних засобів англомовних промов Володимира Зеленського. У розділі подано конкретні приклади, цитати та розмітки, що ілюструють використання різних фоностилістичних прийомів у його виступах.

У Загальних висновках узагальнено результати дослідження та сформульовано основні висновки щодо особливостей фоностилістичної організації політичного дискурсу періоду війни на матеріалі англомовних промов Володимира Зеленського.

Ключові слова: фоностилістика, просодичні засоби, аудитивний аналіз, політичний дискурс, англомовні промови.

RESUME

The term paper is devoted to the study of phonostylistic features of political discourse during the war on the basis of Volodymyr Zelenskyy's English-language speeches. The work consists of an introduction, two chapters, general conclusions and a list of references.

The Introduction substantiates the relevance of the topic, defines the purpose and objectives of the study, describes the object and subject of the research, and indicates its practical and theoretical significance.

The Chapter 1 unit discusses the theoretical aspects of the study, defines the concept of phonostylistics and its means used in political discourse.

Chapter 2 is devoted to the methodology of the experimental part and describes the results of the analysis of phonostylistic means in Volodymyr Zelenskyy's English-language speeches. The section provides specific examples, quotes, and markups that illustrate the use of various phonostylistic devices in his speeches.

The General conclusions summarize the results of the study and formulate the main conclusions about the peculiarities of the phonostylistic organization of political discourse during the war period on the basis of Volodymyr Zelenskyy's English-language speeches.

Keywords: phonostylistics, prosodic features, auditory analysis, political discourse, English-language speeches.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексієвець О. М. (2014). Особливості просодичної організації точки зору промовця (на матеріалі англomовного політичного дискурсу). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*, 8 (1), 34-36.
2. Бацевич Ф. С. (2007). Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ. Видавництво: Довіра.
3. Бацевич Ф. С. (2009). Основи комунікативної лінгвістики: підручник. Київ, Видавничий центр «Академія».
4. Вольфовська О. О. (2015). Фоностилiстичні особливості промови як різновиду публічного мовлення політиків. *Наукові записки Національного університету Острозька академія. Серія: Філологічна*, (52), 57-60.
5. Дольник, І. М. (2019). Фонетичні аспекти мовленнєвого впливу в американському політичному дискурсі. *Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Серія «Філологічні науки»*. 11, 42-45.
6. Загнітко А. П. (2008). Основи дискурсології. Донецьк: ДонНУ.
7. Зернецький П. В., Рябокoнь Г. Л. (2014). Контрастивно-типологічна характеристика мовленнєвих актів у дискурсі британського та українського парламентів. *Наукові записки НаУКМА. Філологічні науки*. Т. 164. 60–65.
8. Каліщук Д. М. (2017). Концептуальні стилі англomовних політиків (на матеріалі політичного дискурсу президентів Дж. Буша мол., Б. Обама): дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Луцьк.
9. Кузнецова Г. П. (2017). Фоностилiстика і фоностилiстичні засоби вираження тексту: від ретроспекції до сьогодення. *Development and modernization of philological sciences: experience of Poland and prospects of Ukraine: Collective monograph*.
10. Офіс Президента України (2023, 8 лютого). Виступ Володимира Зеленського в парламенті Великої Британії. [Відео]. Youtube. https://www.youtube.com/watch?v=p_GhqmwY5s4

11. Падалка О. В. (2012). Політична промова та її просодичні характеристики. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Мовознавство. 6, 66-69.
12. Руда Г. С. (2018). Фоностилїстика як самостійна лінгвістична наука: проблеми і перспективи. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. 3, 240- 249.
13. Сотников А. В. (2009). Ключові слова в політичному дискурсі. Лінгвістика ХХІ століття: нові дослідження і перспективи.
14. Татарнікова І. В., Шереметьєва, К. В. (2015). Фоностилїстика та методи фоностилїстичного вивчення мови. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». 56, 302-304.
15. Чернявська А., Навроцька В. (2012). Фоностилїстична складова як засіб вираження змісту та відтінків висловлювання. Молодь і ринок. 7(90), 120-122.
16. Штихно І. В. (2012). Фоностилїстичний ресурс мови як засіб створення художності / І. В. Штихно // Лінгвістичні дослідження. - Вип. 34. - 215-218.
17. Януш О. Б. (2010). Дискурс у системі політичної лінгвістики. Вісник Житомирського державного університету. Вип. 51. Філологічні науки. Житомир, 81 – 84.
18. CNN (2022, December 22). Watch Zelensky address joint meeting of Congress. [Video]. Youtube.
<https://youtu.be/MIsx7VQyVVI?si=EaJeZEhlgdquQgn6>
19. Kalyta A.A., Andrushchenko O. (2019). Prosodic models of accentuated personalities' English public speeches. Cognition, communication, discourse. Series "Philology". № 18. 34-45. DOI: <https://doi.org/10.26565/2218-2926-2019-18-03>
20. Crystal D. (2007). Language and the Internet. Cambridge University Press.
21. Crystal D. (1985). A Dictionary of Linguistics and Phonetics. 2nd ed. London: Blackwell.